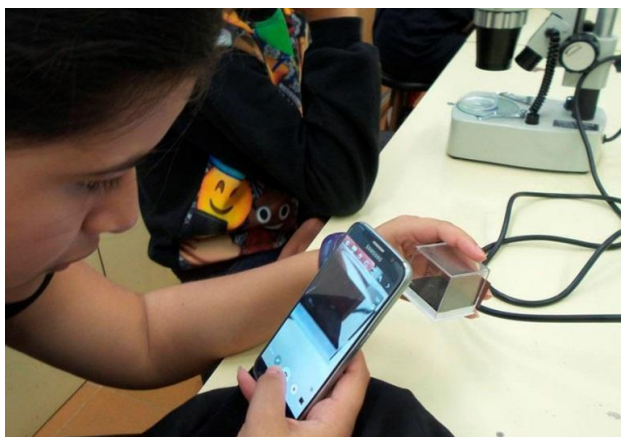

CIÈNCIA CIUTADANA – MOSQUITO ALERT

El projecte [Mosquito Alert](#), de l'[Agència de Salut Pública de Barcelona](#), i l'[Oficina de Ciència Ciutadana de Barcelona](#) s'uneixen per fer arribar la Ciència Ciutadana als centres educatius de la ciutat, en el marc del **Programa Ciència Ciutadana a les Escoles**. Amb aquest Programa, coordinat pel Departament de Ciència i Universitats, l'alumnat descobrirà la problemàtica generada per la presència de mosquits invasors a l'entorn urbà i com l'app Mosquito Alert fa servir la col·laboració ciutadana per seguir i controlar l'expansió d'aquests mosquits, transmissors de malalties, als barris i a les ciutats.

L'**aplicació (apte per a mòbils o tauletes)** permetrà a l'alumnat realitzar un estudi de camp notificant, mitjançant l'enviament d'una foto, qualsevol possible troballa de mosquit tigre i dels seus llocs de cria a la via pública. Seguidament, analitzaran els resultats obtinguts i els explicaran mitjançant diverses accions de divulgació.

A QUI VA ADREÇAT

Centres públics (**1 grup-classe per centre**) de les zones del lloc d'experimentació.

ETAPA

ESO i Batxillerat

CALENDARI

3r trimestre

LLOC D'EXPERIMENTACIÓ

Roquetes, Sant Genís dels Agudells i Teixonera, Trinitat Nova i Zona Nord

CONTEXT

El mosquit tigre es va detectar per primera vegada a Espanya el 2004, concretament a Sant Cugat del Vallès. Durant els darrers anys, s'ha expandit a bastament i de forma accelerada per la costa i ha avançat cap a l'interior. L'any 2014, el projecte Mosquito Alert va començar a controlar la població amb ajuda de la tecnologia i la participació ciutadana.

El programa s'ha dut a terme en diferents instituts d'arreu del territori estatal amb molt bons resultats. Amb les dades recollides, els científics estudien la distribució dels mosquits per implementar les corresponents mesures de seguiment i control.

Promoguda pel Departament de Ciència i Universitats, l'Oficina de Ciència Ciutadana de Barcelona neix amb l'objectiu de promoure una nova manera de fer recerca, induïda per l'esclat de la tecnologia i les xarxes socials. La facilitat per comunicar-se, mitjançant **dispositius mòbils** o telemàticament, ha dut la comunitat científica i la ciutadania a generar i compartir resultats i inquietuds.

OBJECTIUS

- Descobrir la problemàtica generada pels mosquits invasors investigats pel projecte.
- Contribuir a augmentar les bases de dades de llocs de cria i presència de mosquits invasors en el territori.
- Iniciar-se en l'anàlisi de dades.
- Apreciar el potencial de la participació ciutadana en la recerca científica.
- Viure una experiència motivadora i saludable relacionada amb la ciència i la tecnologia, gràcies a l'ús de l'**aplicació mòbil**.

A QUI VA ADREÇAT

Centres públics d'ESO i Batxillerat de les zones d'experimentació (Roquetes, Sant Genís dels Agudells i Teixonera, Trinitat Nova i Zona Nord). **Només podrà participar 1 grup-classe per centre.**

CALENDARI

Es durà a terme al tercer trimestre (primavera) per evitar els períodes més freds.

DESCRIPCIÓ

L'estructura del programa separa les activitats en tres blocs. Un primer bloc de treball a l'aula on l'alumnat entra en contacte amb els coneixements i habilitats necessaris per participar en el projecte de ciència ciutadana. Un segon bloc d'ús de l'app sobre el terreny. I, finalment, un tercer bloc d'anàlisi de conclusions i debat sobre els resultats del mapatge realitzat amb l'aplicació.

Bloc 1: l'alumnat ha de fer-se «expert» en el mosquit i l'**aplicació mòbil**.

Bloc 2: l'alumnat treballa sobre el terreny (carrers/parcs propers al centre escolar) per mapejar els possibles llocs de cria que seran validats pels científics de la plataforma.

Bloc 3: es fan activitats d'anàlisi de resultats i accions de divulgació.

Per tal d'avaluar l'assoliment dels objectius del programa de Ciència Ciutadana a les Escoles, es realitzarà una avaluació prèvia i posterior a la seva realització. Aquesta avaluació es realitzarà conjuntament, de forma coordinada, entre l'Oficina de Ciència Ciutadana de Barcelona i l'equip investigador del projecte i avaluarà qüestions com ara, els coneixements adquirits per l'alumnat o la implicació del centre en el Programa.

FORMACIÓ ASSOCIADA

En horari no lectiu es realitzarà una introducció per als docents sobre ciència ciutadana (2 h).

En horari lectiu, es realitzaran 6-8 hores presencials en diferents dies. S'ofereix la possibilitat de fer una sessió al Centre d'Estudis Avançats de Blanes (CSIC)*.

- Formació teòrica: introducció al projecte i co-creació d'hipòtesis (2 h).
- Formació pràctica: mostreig amb científics (2-4 h), anàlisi de les dades obtingudes i conclusions (2 h).
- Assessorament a distància: seguiment del procés de recollida de dades (2-4 h) i resolució de dubtes.

Les escoles hauran de treballar autònomament en el projecte un mínim de 6 h.

Aquesta formació certificarà 15 hores al professorat que hi participi.

*Un cop l'accés al CEAB deixi d'estar restringit a causa de les mesures covid.

QUÈ SE N'ESPERA

S'espera que el programa aportï al centre:

- Una acreditació de participació en el programa lliurada per l'Oficina de Ciència Ciutadana. Es lliurarà una acreditació per centre.
- Formació a docents i alumnat per transmetre'ls com realitzar el mostreig i posterior anàlisi de les mostres.
- El material necessari (plantilles, protocols, i informació general) per poder realitzar el projecte.
- Un retorn als participants sobre els resultats científics obtinguts gràcies a la seva col·laboració.

S'espera que el centre aportï al programa:

- Col·laboració en la coordinació de les diferents fases del projecte, junt amb els responsables científics, garantint el seu assoliment en els terminis acordats.
- Un seguiment rigorós del protocol científic, registrant les dades obtingudes a la plataforma corresponent, segons els criteris de qualitat detallats per l'equip científic.
- La voluntat de conèixer noves metodologies de recerca, essent capaç d'integrar-les tenint en compte la realitat del centre i la tipologia de l'alumnat.
- Difusió del treball realitzat i els resultats aconseguits. Aquesta difusió pot ser interna, mitjançant activitats realitzades al centre o materials físics, com ara un pòster; o externa, mitjançant publicacions al web o xarxes socials (tenint cura de mencionar o etiquetar sempre l'Oficina de Ciència Ciutadana de Barcelona (@CCiutadana) i el hashtag del programa #CiènciaCiutadanaIEducació).
- Participació en l'**acte final de cloenda** on l'alumnat podrà presentar el treballa dut a terme en les diferents sessions del projecte en forma de **producte final (pòster i/o vídeo)**.
- La creació d'una cadena divulgativa, fent arribar l'app a persones de l'entorn de l'alumnat.
- El compromís de continuar el projecte de recerca durant els cursos vinents, més enllà de la participació en el programa, sempre que el projecte de Ciència Ciutadana estigui dissenyat per poder treballar de forma autònoma. Mitjançant la transferència dels coneixements adquirits per part del professorat (i alumnat), el centre escolar continuarà participant en el projecte de recerca, donant continuïtat a les mesures iniciades sota la supervisió de l'equip investigador. En cas que fos necessari, el centre podria comptar amb un assessorament puntual per part de l'equip del projecte de Ciència Ciutadana, però sempre fora del programa.

CONTACTE

Susana Navarro (Consorti d'Educació): snavarro.ceb@gencat.cat

Santi Escartin (Xatrac): edu@mosquitoalert.com

OFICINA
CIÈNCIA CIUTADANA
BARCELONA

Agència
de Salut Pública

MOSQUITO
ALERT